

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016 4-8007

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ПІСЛЯВОЄННА РЕКОНВЕРЗІЯ ПОЧИНАЄТЬСЯ В ПОЛОВИНІ СЕРПНЯ

ВАШИНГТОН. — Рада Воєнної Продукції приготувала все потрібне, щоб розпочати вироб краму, потрібного для цивільного населення з 15. серпня б. р. Водночас Бюро Адміністрації Цін приготувало цінник для нововироблених продуктів. Однак з огляду на різні труднощі фабриканти не будуть могли кинути швидко на ринок свіжі продукти. Завжди почнуть реконверзію, вони мусять вказати перед Радою Воєнної Продукції, що мають все готове до нової продукції, а саме: Машинерію, сировину, робітників і ще окремі дозволи на вироб цивільних дріб від окружного комітету, званого Ерія Продокшен Ордженсі Коміті.

ВИНАЙШЛИ НАДГАЗОЛІНУ ДЛЯ НОВИХ НАДБОМБОВИКІВ.

ВАШИНГТОН. — Американські хеміки винайшли спосіб продукування понад 100-октанової газоліни для житку в нових надбомбовиках, а це літака Бі-29 і Бі-32. Майже 80 відсотків нафтових рафінерій, які досі виробляли газоліну з високим відсотком октан, є готові виробляти нову надгазоліну. Вони почнуть цю продукцію на приказ воєнного департаменту, щоб уможливити американським летунам легкий перелет до Японії для її бомбардування і поворот домі в одній виправі.

ВЕЛИКІ ПОЖЕЖИ В ОКОЛИЦІ НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК. — Спека в околиці Нью Йорку триває два тижні з пересічною температурою по 95° ступнів Фаренгейта кожного дня. До невідомості прибувають ще великі матеріальні втрати внаслідок пожеж. У півножорській місцевості Гобокен, в стейті Нью Джерзі, погорів у пристані причал ч. 4 разом із сусідніми будівлями. Пожежа почалася в суботу 11. серпня, але нагромаджені в магазинах припаси горять далі. У причалі згоріли два кораблі. У пожежі загинуло трьох людей, а покалічених є понад 200. — У приморській місцевості Коні Айленд під Нью Йорком згорів в суботу 12. серпня забавовий Луна-Парк, при чім покалічилося 35 людей. — Над рікою Гудсоном, видний з горішньої частини міста Нью Йорку стоїть від літ широко звисний Палісейд Амюмент Парк. Він погорів в неділю 13. серпня, по полудні, при чому 125 людей потерпіли попарення. — З місцевості Вайлдвуд, в стейті Нью Джерзі, звідомляють, що там згорів цілий „блук“ над морем, разом з хідником, при чому бізнесові потерпіли пів мільона втрати.

УРЯД ПЕРЕБРАВ ПІД УПРАВУ ПЕРЕВОЗОВІ ФІРМИ В СЕРЕДНІМ ЗАХОДІ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт видав наказ у п'ятницю 11. серпня перебрати під контроль федерального уряду 103 перевозових підприємств на Середнім Заході, котрі перевозили воєнні продукти вантажними автами. Тому, що виникли авт почали страйк ще попереднього тижня, а страйк грозив поширенням на цілу середньо-західню територію, Бюро Оборонного Транспорту переняло на себе управу цих перевозових засобів, щоб не допустити до стримання в постачуванні воєнних матеріалів.

КОМАНДА АРМІ ЗАПЕРЕЧУЄ ЗАБОРНУ ФІЛЬМИ „ВИЛСОН“.

ВАШИНГТОН. — Армія признала, що вівка про заборону фільми „Вилсон“ у воєнних таборах як у краю так і за морем, дісталася до преси „помилково“. Команда такої заборони не видала, а лише йшла дискусія у відповідних бюрох про те, чи фільма „Вилсон“ не дасть притоку до закидів, що вона причиниться до пропаганди для кандидата Демократичної Партії. Зате команда армії подала до відома, що досі заборонила 15 книжок до читання воякам. На лісті заборонених книжок є між ін. Реймонда Клепера „Вочинг ди Ворлд“.

МЕТОДИСТИ ДАЮТЬ 25 МІЛІОНІВ НА ВІДБУДОВУ

ДОРГЕМ (Норт Каролайна). — Методистський єпископ Пол Н. Гарбер оприлюднив вістку, що його церква ухвалила дати \$25,000,000 на розбудову церков і поміч у повенній Європі. Допомогою будуть обняті такі краї: Польща, Чехословацчина, Болгарія, Югославія, Італія, Еспанія, Бельгія, Угорщина і Північна Африка. Єпископ Гарбер вже незабаром віде до Північної Африки, щоб розпочати працю.

ПРЕЗЕРВУВАННЯ ГОРОДИНИ БУДЕ ЗМЕНШЕНЕ.

КОЛОМБУС (Огайо). — Внаслідок довготривалої спеки, яка навістила східні стейти, відчувається зменшення продукції городини. Однак презервування городини в бляшанках буде зменшене лише на 10%, як це оповіщує Веджетеблс Гроверс Асошієшен оф Америка.

Велика Британія згідна з Рузвельтовими плянами для безпеки світового миру

ВАШИНГТОН. — Олександр Кадоган, британський постійний підсекретар закордонних справ, прибув сюди на чолі делегації на конференцію для безпеки світового миру. Конференція має розпочатися 21. серпня. На пресовій конференції Кадоган виявив, що Англія годиться на структуру міжнародного тіла для втримання миру, як це проголосив президент Рузвельт ще 15. червня. Однак він теж виявив, що Росія не подала на письмі заяви односторонності з американськими плянами, лише заповіла, що устно зголосить свої завваги. Не зважаючи на те, Кадоган переконаний, що конференція буде вповні успішною.

У відповідь на запити репортерів Кадоган сказав, що німецькі роботи ушкодили 800,000 домі в Лондоні, а всіх домі є там 2 мільони. Однак роботи показались менше страшними, ніж люди побоювалися. Він теж сказав, що населення Англії є змучене 5-літньою війною, однак британці дотримують свого обов'язку у війні на Паціфіку й будуть воювати до кінця.

ПРЕЗИДЕНТ ПОВЕРНУВСЯ З ПОДОРОЖІ ПО ПАЦИФІКУ

БРЕМЕРТОН (Вашингтон). — Президент Рузвельт повернувся в суботу 12. серпня із своєї подорожі, котру розпочав ще 13. липня, по Тихому океані та на острови Алеуті. Прибувши до берегів Америки президент виголосив по радіо промову до народу, в якій зясував цілі своєї подорожі й свої помічення.

Президент висловив своє здивування над перебудовою Перл Гарбору, потім переповів розмови з провідними воєнними знавцями, як генералом Доглесом МекАртуром і адміралом Честером В. Нимицом; заявив, що Японії не можна довіряти й тому треба буде побудувати цілу низку американських та альянтських воєнних баз недалеко неї; вказав великі можливості розвитку торгівлі зо Сходом та Сибіром. Вкінці заявив, що він не може знати, коли покінчиться війна, але сказав, що це залежить багато від цього, чи населення Америки буде брати участь всіми силами у воєнній продукції.

АМЕРИКА У ВЕЛИКІЙ СВІТОВІЙ ТОРГОВЛІ ПІСЛЯ ВІЙНИ

ВАШИНГТОН. — Звіт Форен Палісі Асошієшен передбачує перебування розвитку американської торгівлі у всіх краях світу, коли Америка не замкнеться в тісних рамках своєї державності та ізоляціонізму. Отже звіт робить участь Америки у всесвітній торгівлі залежним від політики самої Америки.

Британський премієр конферує з югославським маршалом Тітом

ЛОНДОН. — Асошієтед Прес подає, що в Римі відбулася конференція між британським премієром, Вінстоном Чорчилем, ген. Брегеном Б. Сомервілем і Робертом Патерсоном, помішником секретаря війни Злучених Держав, та маршалом Тітом і Іваном Субасічом, премієром югославського уряду на вигнання. Заповідають, що незабаром станеться щось дуже важне на „терені довкола Середземного моря“.

В ІТАЛІЇ ЗАПОВІДАЮТЬ НОВУ СЕРІОЗНУ ПОЛІТИЧНУ КРИЗУ

РИМ. — В Італії, як доносять американські кореспонденти, нема згоди. Навпаки, іде до нового розколу. Кажуть, що новий уряд з премієром Бономі знайдеться за кілька днів у дуже прикрому положенні, як тільки перебере адміністрацію міста Риму. Кажуть далі, що новий уряд репрезентує шість партій, але є тих партій ще більше, що не зістали узгоджені, з яких найважливіші: республіканська і демократична.

ДЕЯКІ СЦЕНИ З ВИЗВОЛЕНОЇ ФРАНЦІЇ

МОНТ СТ. МІШЕЛЬ (Франція). — Гарлд Дені, кореспондент часопису Нью Йорк Таймс, дає прекрасний опис Монт СТ. Мішель, воєнного цвинтаря з минулої світової війни, що якимсь чудом не зівстав торкнений цією війною. Він, як відомо, був до війни центром різних екскурсій. В часі війни замешкували там в прекрасних готелях німецькі офіцери, будучи на відпустці, а тепер є там американці. Є ще інші околиці, пише кореспондент, що виглядають цілком так, якби не зазнали в нічому війни. Це діється тому, що американські частини дуже скоро наступають, а німці скоро відступають, а тим самим цілі полоси не зазнають слідів війни. Вийшовши в таке щасливе село чи містечко, пізнати німецьку окупацію хіба по коротко обстриженім волоссю дівчат, яких покарано тепер ось так за те, що ходили з німецькими вояками чи офіцерами. Теж усюди шукають за тими, що співпрацювали з німцями. Це все, що нагадує подекуди війну.

ЗАПОВІДАЮТЬ, ЩО ПАРИЖ БУДЕ ВЗЯТИЙ ЗА ДЕСЯТЬ ДНІВ

БЕПС (Франція). — Андре ле Трокер, французький комісар для визволених територій, заповів, що Алянти здобудуть Париж впродовж наступних 10 днів. Каже, що зараз перенесеться до Парижа ген. де Голь та французький уряд, що є в Альжирі. Найбільша жура буде в тому, щоб доставити Парижеви поживу, бо місто голодує.

ПОПАДАЄТЬСЯ В АМЕРИКАНСЬКИЙ ПОЛОН САМА „СМЕТАНКА“. — На образку бачимо найзавзятіших нацистів, німецьких офіцерів з штурмової другої танкової дивізії, що попали в американський полон біля Авранш в Франції. Їх допитують, заки вишлють до табору полонених. Особливо питають про те, як нашіти готуються до війни в — 1964 році.

100,000 НІМЦІВ ПРОБУЄ ВИДОБУТИСЬ З АЛІАНТСЬКОЇ ЗАСІДКИ В НОРМАНДІЇ

НАЧАЛЬНА КОМАНДА АЛІАНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Американські кореспонденти пишуть, що ті, що знають німецьку армію з часів її „бліцкригів“, тепер її не пізналиб, як побачилиб, як вона втікає між Аргентан і Фалез, щоби виминути цілковите знищення. В отій альянтській засідці находиться тепер дві німецькі армії, Пята і Сема, в силі 100,000 вояків. Їх торощать безнастанно альянтська летунська сила. За ними жене американська армія ген. Бредлі. Дороги, як описують, завалені залишеним німецьким добром, возами, тенками, гарматами. Теж оголошують, що досі полонено 150 тисяч німців. Уже з цього видно, яку німці понесли поразку.

ПРИЗНАННЯ АЛІАНТСЬКИМ ПОВІТРЯНИМ СИЛАМ

НАЧАЛЬНА КОМАНДА АЛІАНТСЬКИМ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Так якби не існувала вже теж і горда німецька „Люфтваффе“, що була довгими роками пострахом. В Франції над полями битв горює Алянтська Повітряна Сила. Цілком слушно підносять, що загал так привик до щоденних летунських бомбардувань, що мало вже звертає уваги на різні статистичні дати, що їх оголошується у зв'язку з активністю летунів. Та так є, що вони причиняться дуже багато до успіхів на самому фронті.

В ФЬЛОРЕНЦІ БОРОТЬБА МІЖ ІТАЛІЙЦЯМИ.

РИМ. — Британська Восьма Армія, що прямує на Фльоренцію, заняла місто Емполь над рікою Арно, і є віддалена від Фльоренції яких 15 миль. Та в самому місті нема вже німецької залоги. Але зате є вудична боротьба між італійськими партизанами і фашистами. Це спиною довіз поживи до голодуючого міста, яка то справа належить тепер до Алянтського Воєнного Управління. Навіть не можна довести води і ліків для хорих і ранених. Коли зважити, що місто має до 300,000 населення, то легко зрозуміти, яку величезну трудність прийдеться Алянтам тепер перебороти, щоб доставити поживу.

В НАПРЯМІ НА ВАРШАВУ.

ЛОНДОН. — З советських звідомлень виходить, що советські війська почали наближатись до Варшави, столиці Польщі, де ведеться боротьба між польськими повстанцями і німецькою залогою. Кажуться, що советська армія є вже віддалена від міста на яких 11 миль. Найбільші успіхи мають Совети в Естонії, де находяться уже 93 милі від Ризького залу. Теж кажеться, що вбито або полонено 63,636 німецьких вояків та офіцерів.

ОБИДІТЬСЯ БЕЗ ІНВАЗІЇ ЯПОНІЇ.

ПЕРЛ ГАРБОР. — Адмірал Честер В. Нимиц заявив, що коли іде про безумовну японську здачу, то вона може наступити і без інвазії властивої Японії. Тут може зважити уже сама алянтська летунська сила з своїми бомбардуваннями. Та з цього годі заключати, що ми не готуємось до інвазії. Це теж не означає, щоб Алянти не окупували Японії. Це останнє буде потрібне, щоб знищити японську мілітарну силу в такий спосіб, щоб Японія не могла знов стати агресором. Адмірал Нимиц теж сказав, що не має слів похвали для високої моралі американських вояків та їхньої хоробрости.

ЗАТОПЛЕНО П'ЯТЬ ВОРОЖИХ КОРАБЛІВ.

ЛОНДОН. — Британська фльота переводить блокяду цілого французького побережя, щоб не дати німцям змоги вивікати з французьких портів. Там теж приходить зводити часті боротьби. Останнє звідомлення Адміраліції подає, що в одній з останніх таких морських сутичок затоплено п'ять німецьких кораблів, при чому не понесено ніяких втрат.

„ВИЗВОЛЬНА АРМІЯ“ В АЛЬБАНІЇ.

БАРІ (Італія). — В алянтській команді з'явився полк. Бедрі Спагуї як висланик Альбанської Національної Армії Визволення, що має виносити 40,000 осіб, з чим занням дати повстанцям більше зброї й амуніції.

ДЕРЖИТЬСЯ ЯК „БОЖЕВІЛЬНИЙ“.

З АМЕРИКАНСЬКИМИ ЧАСТИНАМИ В ФРАНЦІЇ. — Асошієтед Прес подає, що американці штурмують уже кілька днів пристань-фортецю Ст. Мале, в якій держиться полк. Андреас фон Авлок з невеликою частиною останків німецької залоги. Більшість залоги піддалася, користаючи з американських закладів не проливати марно крові, бож положення фортеці безнадійне. Та згаданий полковник, що цілком нагадує божевільного, користаючи з природного положення фортеці, що сприяє обороні, рішив мабуть боротись до останка і не піддається. Це коштує багато непотрібних жертв з двох боків.

ШУКАЄТЕ ПРАЦІ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі“.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 26, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102 of the Act of October 3, 1917 authorized July 21, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. RYant 9-0582

Письмовий текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин передування числом, в котрим оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

PEREPLATA:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три центи.		Three cents a copy	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
Число з суботи (з англійською частинкою):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ЧИ ЦЕ „У НАРОДІВ ВОЛЬНИХ КОЛІ“?

Націстські грабіжники залишають отсе решту загарбаних ними українських земель. На ті землі входить совєтські війська, в яких рядях є велике число тиж і синів України. Вояки ті, як бачимо, віддають життя, чи його наражають, за звільнення тих земель від німецьких наїздників в подібний спосіб, як американські чи англійські вояки кладуть голови за звільнення Франції. Отже тут і там, коли іде про військову, то воно дійсно визволяє. Тільки є одна велика різниця між Францією і Україною. В Франції по військовим визволенню настає чи наступить здійснювання визволення рідною владою. І саме те є рішальним щодо цього, чи американсько-бритійське визволення є справжнім визволенням Франції, чи іншою формою підданства чи неволі. Щодо Франції, то не улягає ніякому сумнівові, що там не буде панувати ні американська, ні британська влада, та що ні Лондон, ні Вашингтон не будуть диктувати Франції й французькому народові, хто має бути президентом краю, його прем'єром, чи міністром закордонних справ і т. п. І тому цілий світ, включно з французьким народом, говорить правду, коли говорить про дійсне визволення Франції. Але чи таке можна сказати про українські землі, що їх звільняє совєтська армія? Ні. Тому саме, крім більшовиків, ніхто не говорить про справжнє звільнення України, а тільки про прогнання з неї нацистських наїздників і грабіжників. Це ж ясно, що по нацстах приходить на українські землі чужа влада, яка хоче на тій землі оставати на те, щоб тими землями правити без згоди населення. А таке ніякий шануючий себе нарід не назве по добрій волі „визволенням“, а тільки назве чужою займанщиною або неволею. Визволенням можуть це називати тільки ті з того народу, яких неволя навчила, як писав Іван Франко, „на лапки ставати“ і „лизати ту руку, що її бє“. Ось такими є наші більшовики в Америці й ті, що до них пристають і говорять та пишуть про „вільну і визволену Україну“. Вони затратили усякий змисл, коли іде про розуміння ідеалів українського народу; ось таких, що їх висловив Франко, бажаючи у поетичній формі, теж і українському народові засясти „у народів вольних колі“ і глянуть вже раз „як хозіин домовитий по своїй хаті і по своїм полі“. Ось ті раби не мають найменшого відчуття навіть того, на якій землі вони живуть, та як американський нарід розуміє ідеали індивідуальної й національної свободи. Людей у неволі, там в Україні, можна виправдувати, як під батоном, тюрмою і загрозю смерті, пишуть чи говорять так, що неначе „лизуть ту руку, що її бє“. Але тут, в вільній Америці, нема і не може бути ніякого виправдання для такого „лизання“ і говорення, що тепер уже український нарід „визволяється“ і є вже „у народів вольних колі“. Як таке, говориться чи пишеться, то це просто наруга над ідеалами свободи; наруга над українським народом і над його героїчними змаганнями до справжньої свободи.

До членства Українського Народного Союзу

Головна Контрольна Комісія У. Н. Союзу перевела основну контролю майна, діловодства, організаційного зросту і життя організації та ось цю відозвою ділиться з членством Українського Народного Союзу і з усім українським громадянством з певними фактами про ту велику працю, яку веде Український Народний Союз для добра Злучених Держав, України, українського громадянства і союзного членства. Зокрема треба про все те згадати з нагоди 50-ліття У. Н. Союзу. І треба те все навіть підкреслити! А це тому, що в часі загального застою організаційного життя в Америці, в часі, коли до народно-організаційної праці не то, що нема наших охотників, але бракує навіть платних робітників, знаходяться такі рівні працівники для збільшення рядів У. Н. Союзу і тому ті ряди ідейних Союзівців, як бачимо, навіть у теперішніх для організування важких часах дали постійно зростають. Підкреслимо далі, що організація наша wraz з своїм членством стоїть непохитно при своїх американських ідеалах, помагає усіми силами нашій державі в воєнних зусиллях, а zarazom вірна тим ідеалам, що є в серцях наших людей, і звязані з українським іменем та обороною поневоленого українського народу в Європі на вільне й самостійне життя. Ось-тому вона як зірка ясна присвічує усім тим, що раді працювати для загального добра. Теж зазначимо, що такі видавництва У. Н. Союзу як Історія України, Богдан Хмельницький, чи Історія Української Літератури, підносять українське імя, інформують американців про український нарід та здобувають нам нових приятелів серед американського світу.

А тепер кілька слів про те, як представляється Український Народний Союз з нагоди свого 50-ліття фінансово, морально і чисельно?

Контрольна Комісія стверджує, що Український Народний Союз стоїть фінансово краще як колисьбудь перед тим. За перший піврік цього року майно його зросло на нових 310,979.50 доларів. Іде тепер до того, що майно У. Н. Союзу буде зростати в недалекій будучности кожного року вже на один мільон доларів, не зважаючи на те, що є великою журбою Екзекутивні інвестованні гроша в такий спосіб, щоби дістати відповідні приходи, Український Народний Союз виплатив цього року своїм членам поверх 74 тисячі доларів титулом дивіденди! Це є доказом, що фінансова господарка У. Н. Союзу є здоровою та що Союзівці інвестиції приносять належні доходи.

Та коли іде про чисельний зріст У. Н. Союзу, то тут годі його перехвалювати. Правдою є, що за перший піврік Ювілейного Року У. Н. Союз зріс на 1208 нових членів, та що це більший приріст, як бувало досі. Але на Ювілейний Рік він рішучо замалий і невистарчальний.

Бо не зважаючи на війну, брак організаторів, брак часу у відділових секретарів, воєнні обставини, і що щєб не вислизати, фактом є, що тепер всякі бізнесові підприємства зростають і виказують зиски. Вже не можна нарікати на депресію, якою ми так довго себе боронили, бо вже перешили ті біблійні „худі“ літа а настали „товсті“. Є уже великі кадри молодих людей українського роду і що річно прибувають нові — яких можна і треба вписати в ряди У. Н. Союзу. І це треба зробити тепер, в часі Ювілейної Золотої Кампанії!

Головна Контрольна Комісія на підставі перегляненої кореспонденції, стверджує ще й високий моральний стан членства У. Н. Союзу, що в теперішні переломові роки є для нас усіх добрим свідомством. Теж згадаємо, що членство У. Н. Союзу рядо масову участь в українській 5-мільйонній бондовій кампанії, переведеній Українським Конгресовим Комітетом, а У. Н. Союз та його відділи і члени стали тут на першому місці, даючи тим доказ, що наша братська організація і його ідейне членство сповняють свої обовязки супроти нашої держави — ділом а не тільки словом. Ось ця братська організація та її члени почуваються теж до обовязку несення помочі своїм братам на Україні. А що закроюється тепер нова праця на тому полі, то є надія, що по наладданню акції та усуненню всіх перешкод, У. Н. Союз — разом з іншими українськими організаціями і за підтримкою всього нашого громадянства — таку акцію попре і дасть допомогу. Взиваємо всіх українців доброї волі далі стояти разом у праці для Америки і України! І ставаймо всі в ряди У. Н.

Праця, забава і робітник

З різних проектів і практик у воєнному часі може людина скористати вже в недалекій будучині. До таких належить улаштування забав для робітників у самих фабриках чи робітнях з такою думкою, що це помагає успішній праці. Результати цього такі, що робітники охотніше працюють, ближче пізнаються з управителями й власниками підприємств і мають більше спільних справ до обговорення.

Товариство Розваги в Промислових Підприємствах.

„Після війни забава чи там рекреація займатимуть важне місце у плануванні робіт“ — твердить предсідник Товариства Розваги у Промислових Підприємствах, Е. В. Де Гротте в Івансвил, Інд.

Згадане товариство повстало перед двома роками і направило якраз вчасі війни на свою нагоду. Його директори приходять до висновку, що ця нагода буде поширена ще більше по війні. Робітник так привик до різних вигод і забав у воєнному часі, що не схоче позбутися їх опісля. Отже вже тепер заведено декуди окремі забавові площі та заводи, а по війні кожне підприємство буде вважати частинкою свого обовязку подбати про правильну рекреацію для робітників. Суспільні діячі передбачують, що число годин праці впаде на 35 або навіть на 30 годин тижнево, тож треба буде робітника привязати до підприємства і зробити його більш працездатним, ніж це досягнуто досі.

Акція за поширення рекреаційних осередків підприємств ще бізнесовці, що займаються продажом і виробом спортивного приладдя. Вже тепер вони не можуть настановити приладдя, щоб вдоволити домагання. А по війні, коли настануть нормальні часи, ці домагання ще зростуть.

Університетські курси для інструкторів забав.

Щось як у казці виглядає виста, що при університеті Пурду у Вест Лафает, у стейті Індіана, відкрито спеціальну „катедру“ для вишколення інструкторів, що будуть проводити забавами робітників у фабриках. Вже й два інші уні-

верситети приготували такі „виклади“. Це не проста наука, як от колісь так званих Фребельських курсів для учителів народних шкіл, на яких учили, як бавити шкільних дітей. Теперішні курси це наука суспільного знання. Тут треба знати, як підійти психічно до народних мас, щоб задоволити їх потреби. Крім цього такі інструктори мусять бути просто „всезнайки“. Вони не лише будуть виголошувати промови, але будуть самі вчити пливати, грати в мяча — „бейзбол“, знати ситківку та „пинг-понг“ і інші вже знані забави й рухомі гри та ще й творити нові. Отже такі інструктори, це будуть наче директори таких відділів для розваги робітників у фабриках, як є ними окремі лікарі або цілі санітарні відділи при фабриках.

Подумає дехто, що це лише пажоже бажання. Та ні! Великі підприємства послухали зазиву Товариства Розваги у Промислових Підприємствах і вже приступають у його члени. І то ще які підприємства! Такі, що мають свої розгалуження по цілому краю, а за ними підуть і менші. Ось імена деяких з таких підприємств: Крайзлер Моторз, Лаквід Еркграфт, Врайт Еропоти-кал Корпорейшен, Нешнел Кеш Реджистер, Вестинггаус Електрик енд Менюфакчуриг Ко., Радіо Корпорейшен оф Америка, Овенс-Ліной Глєс Ко., Рігел Пейпер Ко., Файрстон Тайр енд Робер Ко., Америкен Ерлайнс, Істмен Кодак, Вулті Еркграфт, Симплекс Радіо, Кортис Врайт Корпорейшен, Бригс Бади, Бендикс.

Ще нема одноцілісного пляну, як вести ці забави й рекреації. Це буде залежати від положення робітні та від кількості робітників. Але вже тепер іде донюк і над тим, щоби забави були більше активними ніж пасивними. Тепер у багатьох фабриках є фільмові вистави й звичайні кімнати для відпочинку. Але є теж і кантини, кафетерії, місця до танців. А таке підприємство, як Консолидейтед Волті Еркграфт Корпорейшен у Нешвил, Тенесі, зогляду на це, що є денні й нічні зміни („шифти“), улаждає крім танків у відповідних перервах теж і пікніки, їзду верхом, драматичні вистави, голф, теніс-ситківку,

шахи, навіть ловецькі виправи. В околицях, де є багато сонця, уладжують купелі для прохолоди, а деякі підприємства уладжують артистичні вистави. Це все лише зразки, бо система ще не введена, але ці зразки показують, в якому напрямі можна розвинути розривки.

Хто буде втримувати інструкторів забав?

В цій справі є різні проекти. Але, як напр. робітничі юні мають окремі фонди, на котрі стягають додатки до членських вкладок, так і тут пропонують, щоб отбятати по \$1 річно від робітничої плати на втримання учителя-інструктора. Є теж плян, щоб уживати на це заробітків з кантин чи кафетерій, чи так званих „компанічних крамниць.“ Та головна журба, якою займається згадане вище Товариство, це складення програм забав для покалічених ветеранів, які вернувшись з війни, підуть до праці, а не будуть могли бігати й рухатися так, як це можуть робити здорові й непокалічені робітники. Для таких, як кажуть, найдоцільнішою розривкою буде кругольня та біляр.

МІЖНАРОДНІ ЖЕРТВИ НАЦІСТІВСЬКОГО ТЕРОРУ

(ОНА). — Коли Італія ще була у війні, а Мусоліні сидів в Римі і виголошував крикливі промови та погрожував Об'єднаним Державам цілковитим знищенням, Гітлер і його посліпачі вивозили з Італії маси робітників, а на їх місце прислали чужинців. Сьогодні в Італії є велике число чужинецьких робітників з захоплених нацистами країв. Може бачити тут поляків, сербів, українців, чехів, литовців, голляндців, французів, тощо. Вони радіють з того, що їх визволено з нацистської неволі, бо кажуть, що німці страшно над ними знущалися, заставляли до тяжкої праці і примушували чужинецьких робітників робити по шіснадцять годин денно.

Аліянська комісія переселення тепер взяла їх під своє контролю і старается допомогти їм найти відповідну працю та приміщення. Робітники оповідають, що нацисти силою їх забрали з рідних земель і нічого за працю не платили. Вони є дуже обдерті, виголоділі, знищені. Нарікають на своїх гнобителів і хотіли би на них пімститися.

Аліянська влада випустила з концентраційних таборів велику масу жидів і з ними також є клопіт. Ці люди є так зморені голодом, що ледви ходять. Німці були навезли до Італії жидів з усіх окупованих країв і тримали їх в побутованих на скору руку таборях по два або три роки. Наша комісія старается знайти, щоб їх перевезти у відповідне місце і дати їм нагоду прийти до здоров'я.

Хто з чужинецьких робітників або інтернованих жидів чується фізично здоровий і хоче вписатися до армії, тому комісія дає нагоду це зробити, а хто недужий, то має нагоду виздоровитись. Члени комісії кажуть, що мало хто лакомитися на відпочинку, бо всі вони сильно ненавидять бувших гнобителів і просять, щоб їх прийняти до армії або взяти до праці на фронті, щоби бодай в цей спосіб могли причинитися до перемоги над нацистами.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ЗНАЧИТЬ НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПІДНІХ, ТРИВКИХ І СОЦІАЛЬНИХ ОСНОВАХ.

ОЛ. ЛУГОВИЯ. Права автора застережені.

В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА

ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ

У двох частинах

(Перший том трильоті „Огнем і Кровю“)

29)

Подгурський прикусив язичок. Вся група подалася від шляху вліво, де стрілянина ослалаба, а це давало надію на успіх прориву. Не глибоким ярком група просунулася нарівні з містечком. Побачила, що з північно-східної сторони входила у Туринку австрійська піхота. Не далі кількометра посувалися в напрямі бойової лінії ворожі колонни. Спереду, у відлеглості кількометр-півтора від групи, киши завзятий бій. Шлях відходу відтято. Не було й часу на роздумування. Тільки швидкість і очайдушна рішучість могла ще вивабити групу від полону. Інтуїтивно у Паволоцького промайнув плян пробитися.

— За мною, хлопці! Лавами до мене! — кричав вискаку-

ючи наперед. Божевіллям скоком вирвалися гусари з яру, на бігу перестроїлися в лави. Поки в Туринці зорієнтувалися, що сталося, група проскочила вже значний простір. Допоміг скісовий рух групи під гострим кутом до ворожої бойової лінії і частини в містечку. Крила застопорили центр і сфера обстрілу ривилася величезної одностру-двох іздців, а через те трудно приходилося брати на увагу. Чим далі рух гальмувався перешкодами з забитих, ямами від нічного бою; стріли з містечка залягали ворожі частини в бойовій лінії. Звідти відкривалися „валетом.“ Гусари не зважали ні на кулі ні на страти — гнали до лісу, звідки наступ починався. Обстріл змагався. Падали поранених і дивувався, що дощі зривалися й через кілька скачків знов падали. Не один вчолович за собою іздців, що падаючи не встиг звільнитися з стремени ноги, коні кидалися у всі сторони, нещасливіч попали між задні ноги тварин. Голови й груди оберталися у страшну скривавлену масу, коні тратували напів живі тіла, поки й самі не падали зкоше-ні кулями. По полі бігали коні без іздців, іздці без коней, лунали переразливі крики, мольби рятунку й проклони вираюючих, а все те покривав гамір скаженої стрілянини. Коли хто й чув крики ранених, не звертав на них уваги. Перед небезпечною пропадею приятелювання й людяни почуття; немає фаворитів ні старших. Всі підлягають однаковій небезпечі, від вояка, до найвищого команданта, всіх гонить інстинкт самоохорони і всі сподіються на щасливу випадковість: — може ті всі погинуть, але я остану живим.

З кількадесятьма гусарами Паволоцький заслюновав центр

гали збиватися у купу, огні ставав доцільнішим. Поодинокі почали спиноватися, зіскакували з коней, ховалися поміж убитих. На бігу ротмістр нагнувся на труп. Трохи не впав і при страшенні почув гострий біль у плечі і шиї. Сів безрадий, старався загамувати кров. Петро завважив, як Паволоцький упав, але пірваний бігом довго не міг здержати свого коня. Це він кричав, придержував коня, поки не оминув його гуртки, а тоді повернувшись шукав ротмістра. Здалеку побачив його на вилежачого, спертого о труп. Думав, що вже неживий, та Паволоцький піднявся йому на зустріч. — Ви живий, здоровий, пане ротмістр! — забувши офіційне титулювання, зрадів Петро. — Не зовсім, Петре. Поранений. Бачиш, весь бік скривавлений, — слабо усміхаючись відповів Паволоцький. — Не сподівався вийти живим серед дзвучих з усіх боків куль. Поріділи лави без проводу по-

кет.

з бандажем від півхи шаблі. — То скоріше. Може ще і нам вдасться проскочити. Я можу рухатися, а рані, здається не страшно. Похачем Петро перевязав ротмістрові плече, примстив його поперець сідла й почував надзодгін. Перемучений кінч під подвійним тягарем відставав, простір між ним і лавою помітно збільшувався. Огонь не уставав, однак група встигла опрапоритися від хвилевого замішання і знову кинулася на пробій. Передні іздці досягали вже лісу, звідти відкрили огонь, аби улешити спосіб дістатися туди своїм відставшим. За кілька хвиль був у лісі й Петро. З гушавини підходила піхота заняти позиції на окраїнах.

(Дальше буде).

10% SAVED
NOW OR 100%
TAKEN BY THE
AXIS LATER!

BUY WAR BONDS

КУПИТЕ ВОЄННІ БОНДИ

Католики та анти-семітизм

Католики, як прихожани так і священники, останніми часами виступають відверто проти анти-семітизму, упередження, нетерпимости та злоби, що зроджує анти-семітизм. Католики знають, що значить анти-католицизм. Пізнали вони це пару століть тому в Європі, на початках розвитку нашої власної країни, доки вона не стала республікою, ба навіть ще в половині минулого століття такі тут. Вони знають дуже добре, що упередження та нетерпимість, які зроджують анти-католицизм та анти-семітизм, є паростками того самого коріння.

Архиепископ Спелман з Нью-Йорку, один з визначніших провідників Католицької Церкви в Америці, не раз осуджував подібного роду нетерпимість. Пару місяців тому, в статті, що з'явилася в "Американському Магазині", він писав: "Останніми часами католиків часто обвинувачують в анти-семітизмі і, безперечно, деякі католики винні в тім. Що анти-семітизм є злом з католицької та загально-людської точки погляду як рівнож з американської, про те доводилося несчисленно разів, різними способами, багатьма особами, так, що зайвим є повторювати це знову".

Епископ Шейл, провідник Католицької Організації Молоді в Шикаго, також займає виразне ставище в тій справі. Він казав: "Єврейська проблема, яка є дійсно проблемою, є безперечно не тільки єврейською. То є проблема людства. То є наша проблема. Положення, що маємо перед собою, не є проблемою тільки єврейства. То є проблема, що глибоко зачіпає католиків, протестантів та всіх людей доброї волі скрізь. Не можемо дивитися байдуже, хочемо на території, де жорстокі переслідування наших співгромадян, не зрадивши високих, святих засад релігії, засадам загально-людським, не притупивши наш розум, не понижуючи самих себе".

Католицькі часописи при кожній нагоді звертають увагу своїх читачів в редакційних статтях на ту важну справу, гостро засуджуючи анти-семітизм. В одному з тих часописів, "Флорида Католик", видання дієцезії в Ст. Августин, Флорида, ясно і виразно говориться так:

"Нікому, хто визнає себе християнином, а тим більше ні одному католикови не треба нагадувати, що анти-семітизм порушує основні засади нашої релігії. Ніяке пояснення того зла на історичній, економічній чи психологічній основі не може виправдати його морально. З якогось погляду він не дивився на анти-семітизм, він є злом і католицька наука осуджує його рішучо і без застереження."

Архиепископ Муні з Дітроїт, промовляючи недавно на громадському зібранні, влаштованому на пошану героїв варшавського гетта, висловив глибоку правду, коли заявив, що саме тільки осудження анти-семітизму має малі наслідки, або жадних. Ми всі добре собі усвідомляємо, що ненависть і відкрите чи приховане переслідування єврейства є таким самим злом як ненависть і переслідування інших меншинних груп, релігійних і расових.

"І все таки ми є свідками швидкого зросту того зла в нашій країні, і що гірше, дивної байдужості, що часто подібна до визнання того зла, з боку тих осіб, які повинні були би стояти в перших рядах в боротьбі з тим злом.

"Це трохи прикро, не кажучи гірше, коли наприклад бачите, як добрі, примірні католики на товариських сходинах

помагають ширити так звані єврейські "жарти" та різні плятки, а дуже обурюються, як їм закинути анти-семітизм. Покликаються на те, що мають своїх особистих приятелів євреїв. Проте, може і не свідомо, спричиняються до зросту і поширення того зла.

"Найбільш зрадливою рисою анти-семітизму є те, що він легко переходить у звичку. Поміж наших оточенням є дуже не багато таких, що можна їх було би назвати "переконаними" противниками євреїв, щоб ними переконати американців. Не треба багато труду аби розбити подібну доктринерську форму анти-семітизму. Дійсна загроза, яку маємо перед собою, походить від хитрийшого, роду анти-семітизму, що швидко стає модерним серед нас.

"Складати на євреїв вину за воєнні невгоди і труднощі життя, стало звичайною справою, в якій беруть участь навіть ті, що не мають найменшого поняття про основні економічні та соціальні умови. Діти, по прикладу старших, і собі повторюють різні байки та помимо волі під словом євреїв уявляють собі особу нижчого роду, сумнівного характеру. В що раз ширших колах громадянства на євреїв дивляться як на особу, на яку можна складати вину за наші економічні та соціальні недомогання."

"Для того, щоб знищити цю форму анти-семітизму, треба свідомого старання кожного людства. То є наша проблема. Грубої лайки не сплини високими проповідями. Тільки ділом, доброю волею можна те осягнути. Так і з анти-семітизмом не можна успішно боротися тільки теоретичними доказами доброї волі і справедливості. Один відомий член товариства, який бавиться анти-семітизмом, може причинити більше до його стримання, ніж запальні статті та промови."

"Цілком правдиво, що сновання та поширення анти-семітизму служить професійним агітаторам для використання наївности чутливих євреїв, як зазначив архиепископ Муні. Спинити ту діяльність є завданням, за яке повинні взятися самі євреї. Свідомі єврейства, вони повинні взятися до вирішення. Мусимо ї розв'язати самі, почавши зразу, сьогодні."

Загальна Рада — ФЛІС.

Небезпечно з тестаментом
В одному з південних стейтів жив багатий плянтатор, але страшенно скупий. Коли захворів, місцевий лікар заопікувався ним, не питаючися навіть за гроші. Колиж плянтатор подумав, стидно йому стало, що не платить лікарю. Отже, щоб його позбутися, каже йому по видужанню: "Пане докторе: Вибачте, що не плачу вам готівкою, але я подбав за вас при писанні мого тестаменту. Вам прийде якась частка з мого маєтку по моїй смерті".

Лікар зовсім не збентежився тай каже, нехотючи: "Позвольте, я ще перегляну, чи не зайшла яка помилка при писанні рецепти на лік для вас. Я думаю, що там треба буде зробити маленьку зміну".

ЯКЩО БАЖАЄТЕ ДІСТАТИ ТАКЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ, ЯКЕ БУЛОБ ПЕВНЕ ТА МОДЕРНЕ, А ЗА ЯКЕ ТРЕБА ПЛАТИТИ НИЗЬКУ ОПЛАТУ, ТО ОБЕЗПЕЧИТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ.

120 мільонів мап для інвазії

Принесли з Лондону телеграмми вістку, що мапи приготували для інвазії Нормандії, створилиб стирту високу на 12 миль, колиб їх поскладати на одну купу. Високі британські офіцери твердять, що британцям могло забракнути куль та виряду в початках війни, зате вони мали повно військових мап ще в 1939 р. Відколи війна розпочалася, британці безупинно продукували мапи для цілого світу. Обраховують, що досі видрукували вони біліон мап, а з них 120 мільонів для самої інвазії Бретані.

Америка теж працює з великою енергією для видання мап. Десять недалеко міста Вашингтону знаходиться великий будинок без вікон, а в ньому працює сотки знавців для продукції найпотрібнішого воєнного озруддя — тобто воєнних мап. Команда армії твердить, що впродовж 1944 р. виданих буде 140 мільонів мап для вжитку вояків, що найзять Францію. Це 4 рази більше ніж усіх мап надрукованих для американського війська в Європі вчасі першої світової війни.

Вояк може повзнути на череві, може їхати тенками або "траками", може летіти літаком, але він мусить наперед знати, куди він їде. Отже вояк мусить знати наперед положення міста, села, залізничні ріки чи шляхи, долини й гори. Ті всі інформації дає вояковим мапам. Тому американський відділ мап друкує по 100,000 мап денно, а по 3 мільони тижнево для різних воєнних фронтів. Але й ця велика кількість не є вистарчална й решту мап доробляється заморем.

Температура при виробі мап.

Згаданий будинок у Вашингтоні, в якому заняті знавці, має знамениту холодильну систему. Правда, вона служить для вигоди людей, що працюють серед літньої спеки, але холодильня потрібна теж для втримання однакової температури вчасі виробу мап. Інакше і фотографії і самий папір то корчиться, то відпружується і це дуже шкідить мапам.

Виробити мапу не така легка справа, як на ню подивитися. Мапа, що має напр. 5 красок, мусить переходити аж 5 раз через друкарську машину, окремо на кожну краску. Колиб-унаслідок зміни температури папір скорчився або розтягнувся, тоді він не найде на свою точку на машині і вийшлиб дива. Одна малесенька частина міліметра на мапі може творити різницю на десятки миль при стріляюню гармат на підставі обрахунків з мапи, а тоді битва наперед засуджена на програ. Ба, що більше, наші кулі можуть летіти на наше власне військо!

Американські воєнні мапи

виробляє або сама армія в Службі Військових Мап, або в друкарнях, котрим віддає армія таку роботу за контрактом. Кліші до мап приготував армія, але виробі, тобто друкування мап з цих металевих образків, може вже виконати хто інший. Наділі 30 найменших контракторів виробляють двічі тільки мап, як виробляє Служба Військових Мап. Армія дає точні інструкції, як їх виробляти і дає папір для них. Коли вони вже надруковані, їх посилається командантам на фронтах, а там знову є цілий штаб рисівників та інших знавців, які додатково зазначають на цих мапах такі зміни, які зайшли вже вчасі друкування мап, як от висаджені в повітря корабельні доки в пристанях чи доми. Офіцери, які вживають мап і заважають якісь зміни, мають обовязок зазначити зміни на мапі і послати негайно до Головного Інженіра у Вашингтоні.

Між американцями й британцями є порозуміння щодо виробу мап. Одні й другі інженіри випрацьовують потрібні подробиці на підставі поділу праці, а потім вимінюють випрацьовані плани між собою. Військові мапи поділені на 5 родів. Наперед є загальні мапи з неконечно докладними помірами. Вони потрібні для складення операцій в якомусь краю. Потім докладніші мапи, в яких один цаль представляє в дійности 8 миль. Третій рід це мапи самого терену, тобто положення місця для посування боевої частини. Четвертий — це образки терену зняті з літака, а п'яті це мапи, в яких зазначені повітряні шляхи для летунів.

Мова мап.

При виробі мап важну ролю грає мова, в якій нарисована мапа. Мапи, видані в Росії, в Японії, в Греції чи ще де, мають свої букви й назви місцевостей в своїм письмі. Для американців та британців треба і словянські, грецькі чи японські букви "переписати" чи там "транслітерувати" латинсько-англійськими буквами так, щоб імія місцевості, ріки, залізничні звучало так само, як в оригінальній мові.

Нараховують, що поверхня землі обіймає 56 мільонів квадратних миль без поверхні моря, а з них ще 40 мільонів не є схоплених на мапи, або лише дуже недокладно зазначені. Ця недокладність трапляється головню в Росії та в Китаю, ба навіть острови Філіппини, хоч належать до Злучених Держав, не були якслід схоплені для мап. Добре провірені простори для мап це такі краї, як Німеччина, Франція, Англія, Італія, Японія, Корея й Формоза. Рисування мап є дуже давним мистецтвом і його знали ще старинні єгип-

тяни, греки й римляни. Кажуть, що першу мапу зладив грек Анаксимандр, а римляни розвинули штуку продукування мап так далеко, що мали мапи загальні й топографічні, тобто мапи поодиноких місцевостей.

Підставове розуміння туберкульозу

У Злучених Державах туберкульоза (чахотка, сухоти) стоїть на самому місці як причина смерті. Не зважаючи на це 60,000 людей, отже населення одного пересічного містечка, вмирає річно від цієї недуги. Упродовж чотирьох літ загальне число померших на чахотку перевищає число небіжчиків, що згинули на полі боїв у всіх минулих війнах нашого краю. Ще більш значуче в цьому те, що туберкульоза найбільше вбиває молодих людей, значить в такому віці, коли людина є найбільше продуктивною в своєму життю. Яка третина померших від туберкульозу це жінчини у віці між 20 і 30 літами а кожного року яких 20,000 жінок саме у віці, коли можуть родити діти, вмирають від чахотки.

Війна підпомагає поширення цієї недуги. Звіти з великих американських міст виказують і тепер збільшення числа жертв внаслідок туберкульозу. Це тому, що у воєнний часі буває багато нагромаджених людей в одному місці, робітники перепрацьовуються, нема часу на добре відживлювання вчасі роботи, а коли є добра заробітна плата, робітник неродо залишає працю для видзоровлення, аж біда його притисне, та нажал, часом уже запізно...

Хто хоче недопустити до недуги чахотки, мусить знати, що вона поширюється як зараза внаслідок бактерій. Чахотки не унаслідкують діти, хоч можуть бути до неї схильні з уродження. Перестуда та бронхитис не є признакою чахотки, але може до неї довести, як буде занедбана. Загалом туберкульоза не розвивається, коли не загніздиться в людині туберкулічний бактерій-заразень. З крові матери чи батька дитина не може унаслідити чахотки, але може заразитися від батька-матері, коли при них буде жити, якщо вони хворі. Отже все треба мати на тямці: Недопустити бактерій чахотки до тіла дитини чи людини.

Найчастіше переноситься туберкулічний бактерій через слину, плювотину з кашлю, через харкання від одної людини до другої. Брат, сестра, мати, батько, які цілкують одні одного заціплюють бактерій. Хто спить у кімнаті зараженого на туберкульозу, самий набуваєється недугою. Хто не молює з туберкулічної корови, як воно не є відповідно спароване, виставляється на недугу туберкульозу. Людина туберкулічна, коли передає харч або напиток здоровій людині, може здорову людину привести до чахотки.

Коли вже знаємо причини й способи перенесення чахотки одної людини на другу, повинно бути легко недопустити до поширення цієї недуги. Та, на жал, воно так не є. Воєнне положення спричинює безупинне перенесення людей, перенесення людини з фарми до промислових центрів, а найважніше те, що людина не чує, коли саме вона попадає в недугу туберкульозу. Отже тому є багато людей, що й самі хворіють на чахотку й других заражують несвідомо. Стратегіки недуги називають туберкульозу "п'ятою колюмоною", бо вона ділає підступно і її відкривають шойно тоді, коли вже шкода зроблена. Найпевнішим способом відкриття туберкульозу є підда-

Що писала "Свобода" тому 40 років?

11. серпня 1904.

ВІСТІ ПРО ПЕРШИХ УКРАЇНСЬКИХ ІМІГРАНТІВ У КАНАДІ

З Бивер Крік, Алта, Канада, пишуть: Ще в році 1892. перші наші українці заїхали до старого краю до Канади. Було їх тоді всього лиш 7 родин. Приїхали зразу до Манітоби між німців, які були там замешкали вже 30 літ скорше. Наші люди поїхали свої родинні урядові іміграційні доми, а самі стали на роботу в німців, але далеко один від другого. Тоді стало їм ще гірше, бо не видали себе, а ще й тужили за рідним краєм. Але вже за рік почували ліпше, заробили трохи гроші і з Манітоби виїхали до Альберти. Тут побудували свої церкви, доми й школи. — В. Р.

ВІДЧИТ П. ПЛЯЦКА В НЬО ЙОРКУ

Дня 30. липня братство св. Володимира уладило вечерок в пам'ять свого покровителя, що перший висвітлює Христової науки між українців. Вечерок був замітний тим, що на ньому виголосив відчит п. Пляцка. Він розвинув перед присутніми картини з нашої історії, нашого лихоліття, дерейшов і славні наші часи та наświetлив причини нашої іміграції до Америки. — Після його відчиту дівчина з Джерзі Сіті, Возняк, віддеклямувала "Тополю" Шевченка, хор відспівав в супроводі музики наш народний гимн, а хлопці з дівчатами парами понеслися у вир танцю.

ГР. КАТОЛ. СВЯЩЕНИКО СОВІТНИКАМИ ЛАТ. ЄПІСКОПА

Будапештська "Неділя" звідомляє, що римо-католицький єпископ у Пінсбургу іменував своїми советниками таких греко-католических священників: о. А. Дзубая, І. Сабова й Е. Саталу.

МОСКВОФІЛИ ЗНАЮТЬ ЛИШ РИТИ

Хто слідить за тим, що діється на Американській Україні і в кого очі не засліплені партійною ненавистю, той мусить признати, що москвофіли в Америці нічого не роблять, лиш риють та стараються нищити роботу других. Українці поставили Союз на тій висоті, на якій він тепер стоїть, видавали й видають "Свободу" та повчачі книжечки, заложили Шкільний Фонд, Еміграційний Дім, помагали страйкаркам в біді, помагали краєвими академікам вчасі їх сецесії з університету, заложили У. Народний Дім в Америці, видають "Слово" і т. п. А москвофіли рили, рили і все ще риють проти всякої народної роботи.

деякі признаки, що напр. лік ("Екс-Рей"). Але звичайно це робиться шойно тоді, коли вже є підозріння, що недуга загніздилася. Правда, тепер багато підприємств, заки приймають робітників до роботи, кажуть йому піддати під оглядні лучами X. Але ще не всі фабрики мають ці уладження.

Крем насвітлювання проміними X лікарі можуть це пізнати недугу туберкульозу через хемічний розсвід слини. Є також заціплювання при помочи туберкуліни, а воно виказує на шкірі червону пляму, коли людина не є хвора на туберкульозу, отже це так звана негативна проба.

Як хто набавився чахотки, нема іншої ради, як піддатися цілковитому спочинку, чи то від фізичної чи від умовної праці. Впари з лим іде перебування на чистім повітрі, вигрівання на сонці і розумне відживлювання. Не конче переїдаться, але їсти добре й багато. Не треба вірити, що лише теплі околиці добрі для вилювання з чахотки. Холодна околиця є таксамо доброю, як і гаряча, коби лише чисте повітря. Певного ліку проти чахотки ще не найдено, хоч є

КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ

AMERICAN HEROES
BY LEFF

Through a two-hour hail of shells and grenades on the Anzio beach-head, 20-year-old Pfc. Alton W. Knappenberger, Springfield, Pa., fought from an isolated knoll, disrupting a German counterattack. With his last ammunition taken from the body of a casualty he fought his way back to his Company. Buy War Bonds today for victory.
U. S. Treasury Department

УВАГА! — МІЛВОКІ, ВІС, І ОКОЛИЦЯ!

ТОВАРИСТВО ім. ІВАНА ФРАНКА
відділ 103 Українського Народного Союзу
буде обходити свято

50-Літнього Ювілею
У. Н. Союзу
В НЕДІЛЮ, 27. СЕРПНЯ (AUGUST 27, 1944)
В ЦЕРКОВНІ ГАЛІ

1231 W. SCOTT STREET, MILWAUKEE, WIS.

Свято розпочнеться в годині 10. рано відправою Служби Божої за здоров'я членів Товариства і членів-вояків, що є при Американській Армії. По Службі Божій Панахида за померших членів У. Н. Союзу. По відправі в церковній галі буде приготований для всіх членів і не членів: Товариський Спільний Обід, та промова. Промову про організацію виголосить організатор У. Н. Союзу п. Д. Білецький.

На це Свято 50-літнього Ювілею нашого Батька-Союзу запрошуємо всіх членів; також позамісцевих: з SHEBOGAN, WIS., з RACINE, WIS., і HARVOR, INDIANA. З'їдяться всі як один. Приведіть зо собою всіх своїх братів, сестер і дітей; приятелів, знайомих; покажіть, що ми в Мільвокі і околиці ще живемо.

157-8
Заряд Тов. ім. Івана Франка.

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—Bergen 4-0237—BYant 9-0582

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Сушні робітники обов'язані мати посвідку, що вони є до розпорядності. При перенесенні до менше сушних робіт мусять мати крім цього згоду У. С. Емплімент Сервісу. Критичні робітники потребують теж обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

МУЖЧИН НЕ ТРЕБА ДОСВІДУ Дистанув харч і униформи Шанс час або частину

ПОМИВАЧІ ДИШВАШЕРЗ ПАТВАШЕРЗ ПОРТЕРИ на день і ніч Мусять говорити по англійськи Бонуси — платні вакації Постійна позиція

Робітники в критичних заняттях мусять принести звільнення

SCHRAFFT'S ГОЛОСИТЬСЯ ПІЛІЙ ДЕНЬ 56 WEST 23rd ST., N. Y. C.

АБО ГОЛОСИТЬСЯ 5-8 ГОД. ВЕЧІР 1381 BROADWAY (Nr 38 St.) N. Y.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Досвід непотрібний

ЯК ПОРТЕРІВ І РОБІТНИКІВ ДОБРА ПЛАТНЯ ПОСТІЙНА РОБОТА

Робітники з важкої воєнної роботи мусять мати доказ звільнення.

FEDERAL

TELEPHONE & RADIO CORP. 691 BROAD ST., NEWARK, N. J.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

КУХАРКОК

Жінок зацікавлених в кухарстві з домашнім або рестораним досвідом

Добра платня—сгора півнішка Гарний вишкіл в добрій роботі Треба знати читати і писати по англійськи

SCHRAFFT'S 56 WEST 23rd ST., N. Y. C.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ДІВЧАТА І ЖІНКИ НЕ ТРЕБА ДОСВІДУ Шанс час або частину

ПЕКАРІ РОБІТНИЦІ В ПЕНТРИ В РОБОТІ ПРИ САЛАТАХ ПРИ СЕНДВІЧАХ ПРИ ПАРОВИМ СТОЛІ ПОМИВАЧКИ КУХАРКИ

ДЛЯ ПРИЛАДЖЕННЯ ДЕСЕРУ ДЛЯ РОБОТИ В ПРАЛЬНИ

Мусять говорити по англійськи Дистанув харч і униформи Бонуси — платні вакації Постійна робота

Нагода для апарсу Робітниця в критичних заняттях мусять принести звільнення

SCHRAFFT'S

56 WEST 23rd ST., N. Y. C.

Або голоситесь 5-8 вечером 1381 Broadway (Nr 38th St.), N. Y.

ЖІНОК І ДІВЧАТ ГОДИННА АБО ЦІЛОДЕННА ПРАЦЯ

НАКУВАТИ ЦУКОРКИ АБО ПРАЦЮВАТИ В ПРАЛЬНИ

SCHRAFFT'S 56 West 23d St., N. Y. C.

ДІВЧАТ І ЖІНОК, від 16 і вище літ, до легкої праці у фабриці льняних виробів.

Від 5, до 10 години вечір. Година платні і вечірні бонуси. Голоситесь від 7:30 рано до 10 вечір. Платить за Me. Friedman, Lackawanna Linen Supply, 1208 Summit Ave., J. C.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

САВТПОРТ, КОНН. — Тов. ім. Т. Шевченка, від 84, подже до відомо, що дуже важкі місячні збори відбуваються в неділю поноудні, 20-го серпня, в галі У. Н. Дому. Просимо всіх членів прийти і поагодити всі справи, які будуть на денних порядку. — За уряд: Ю. Гоголь, предс.; М. Сендзік, кас.; П. Душко, секр.

ШКАГО, ІЛЛ. — Бр. Роял, Пр. Богородиці, від 259, повідомляє своїх членів, що збори відбуваються в неділю, 20. серпня, в год. 2. поноудні, в салі парохіяльній, 4950 С. Павліна ул. — За уряд: В. Горішець, предс.; А. Партіка, кас.; І. Пубушкін, секр.

на до большевиків партія „Гомет“, але вона не мала ніяких впливів. Більшість азербейджанців об'єдналась у консервативно-клерикальній „партії мусульман у Росії“ і трохи ліберальній партії „мусават“, що гуртувала інтелігенцію, ділчів і капіталістів — себто найбільш впливові верстви. Мусаватіві придала роль провідної партії в азербейджанській державі.

Народини тої держави були важкі, криваві. Збольшевионовані воюки з протигурецького фронту, що розлетівся після революції, рабували край масово, вбиваючи азербейджанців. Большевицький совет у Баку рішив заволодіти містом після 4-денних завязків вулицьких боїв у березні 1918 р.; московське робітництво перемогло, бо помогли йому місцеві вірмени численні та добре озброєні. Ту перемогу закінчили вірмени жадливим погромом цивільного мусульманського населення.

Азербейджанські національні елементи зосередились у західній частині краю, зорганізували там армію та розвинули регулярну війну з російсько-вірменськими військами бакинського совету. Той останній користувався підтримкою советської Росії, опісля англійців (які намагались зорганізувати на Кавказі бар'єри проти Центральних Держав), але кінець-кінців у вересні 1918 р. азербейджанці при підтримці турецьких військ завняли Баку. То місто стало столицею незалежної азербейджанської республіки, яка повстала у травні 1918, після розпаду закавказької (азербейджансько-грузинсько-вірменської) Федерації.

Коли Туреччина скапітулювала у світовій війні, вона мусяла відкликати свої війська з Азербейджану, який тоді попав під вплив Англії, що як-раз час тримала у цілому Закавказзі свої військові залоги. Бритійські війська відійшли — від тоді ніякі зовнішні чинники не обмежували повної незалежності Азербейджану.

Молода республіка розвивалася гарно. Була це перша справді демократична мусульманська держава, де жінки мали всі громадянські права. Азербейджанський уряд толерантно відносився до меншин, навіть віддав деякі міністерські теки москалям. Та його завдання були не легкі. Під російським ярмом азербейджанський нарід не мав змоги виховати досить великих кадр власної інтелігенції, тому на кожному кроці бракувало людей. Прийшлося обсаджувати державні становища чужинцями, толерувати російську мову по урядом. Дуже хочоче приймав Азербейджанський уряд до державної служби українців та ставився до них дуже прихильно. Представником України при азербейджанському уряді був український посол у Тифлісі; в Баку був український консул.

Не легко було азербейджанцям зорганізувати армію.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На цілі Конгресового Комітету жертвували: о. Петро Понятишин з Пітбургу, Па., \$26; о. Андрій Кіст з Мінеаполіс, Мін., \$25 як жертву від відділу 32 Організації Державного Відродження України; А. Г. Біловус з Дітройт, Міш., \$5 як місячну жертву; Юрій Небор з Шикага, Іл., \$5.

бо царський уряд звільнив був кавказьких мусульман від військової служби, щоб не дати їм змоги здобути військового вишколу. А збройної сили було Азербейджанові треба. Девішкі, що заволоділи Підкавказзям і здобували один по одному аули північно-кавказьких верховиць, зближався до кордону Азербейджану; супроти тої загрози Азербейджанський уряд заключив оборонний союз з Грузією. Важко було Азербейджанові розмежуватися з Вірменією, тому на азербейджанському пограниччі постійно йшли збройні сутички; зосереджено там більшу частину азербейджанських військ.

Вихиснували що обставини большевики, що після перемоги над Девішкіном заволоділи всіми землями на північ від Кавказу. Вночі на 27. вересня 1920 р. вдарили вони негайно на азербейджанський кордон, викликаючи рівночасно комуністичне повстання в Баку. Азербейджан став советською республікою і советською базою на Близькому Сході.

В тих часах Москва вела складну політику на Сході, намагачисся скапіталізувати національні змагання східних народів проти європейських колоніальних держав; головним висловом тої політики був скликаний до Баку конгрес східних народів. З Азербейджану вирушили червоні війська на підбій Вірменії та Грузії, щоб наладити звязок з Туреччиною Кемалі Паші, що тоді орієнтувався на Москву. Азербейджан був базою для советської армії та фльо-

ти, що намагалась заволодіти Персією.

Большевики здобули Азербейджан, його нафту, його операційні бази — але не здобули душі його населення. Азербейджанці зареагували на большевицьку інвазію так само як на інвазію царських військ перед сто роками до того низкою повстань. Большевики втопили ті відрухи в морі крові. Та азербейджанці дальше невтомно змагаються ма вільний національний мусульманський Азербейджан.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДІТРОЙТ, МІШ. — Бр. св. О. Николая, від 175, подже до відомо всім своїм членам, що місячні збори відбуваються в неділю, 20. серпня, в год. 1. поноудні, в галі У. Н. Дому, 4655 Марін ул. Приходіть усі і платіть точно свої відкешності. Платіть що не це відібрали своїх чеків дивідендів, хай прийдуть і візьмуть, бо нема тільки часу, щоб урядник ми кожному доручити. Просимо прийти на час, щоб збори покінчили до третьої години. — В. Братусь, пр.; А. Давік, кас.; В. Бірфортон, секр.

СТЕМФОРД, КОНН. — Бр. св. Арх. Михаїла, від 350, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 20. серпня, в год. 1. поноудні, в церковній галі на Грінвуд Еве. Просимо всіх членів і членів, місячних і позамісячних, прийти точно на час, бо є важкі справи до поагодження. Рівночас просимо не забувати за приєднання нових членів до Бр. і У. Н. Союзу. — В. Каріт, предс.; В. Блашук, кас.; І. Михайлишин, секр.

ДАРОМ

ВИШЛЕМО КОЖНОМУ ЗРАЗОК (SAMPLE) КАРПАТСЬКОГО ЧАЮ

з найліпшого гірського зілля, на недомаганні жолудка, печінки і нірок. Велика пачка коштує 50¢.

● ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ, природне средство припорувають тим, що страждає на верхній кашель, біль горла і задуху. Пачка коштує 50¢.

● ЗІЛЛЯ НА БОЛЮЧІ НОГИ. Дуже помічне. Як його ужити, надруковано на баксі. Велика пачка 50¢.

● МІШАНІ КОРИННЯ, на несправність, брак апетиту, корчі. Добре також на запахи до горілки. Пачка 50¢.

Маємо всіякі лічничі зілля, дисти, швіт, кору, ягоди, коріння, ладан, живицю і т. д.

Замавлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAAR 170 E. 4th St., New York, N. Y.

КЛІВЛЕНД, О. — Сестр. Н. З. П. Д. Марі, від 112, буде мати місячні збори в неділю, 20. серпня, зараз по С. Божій, в галі 2280 Каліч Еве. Просимо всіх явитися і забрати свої чеки дивідендів. — Марія Ліска, пр.; Параня Різун, кас.; Катерина Габриєльська, секр.

АСТОРИЯ, І. АР. — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від 5, відбуваються в суботу, 19. серпня, в год. 2:30 вечір, в галі У. Н. Дому, 31-14 Тренд Еве. Просимо всіх своїх місячних і позамісячних членів і членів явитися на ці збори. Просимо членів, що мають книжечки, принести на збори. Також просимо розділів, котрі це не вписали своїх дітей до У. Н. Союзу, вписати їх на цих зборах. Виваємо догуючих членів виринати свої владки. — М. Ділицький, предс.; Г. Василік, кас.; П. Барнич, секр.

ПОШУКУВАННЯ ОСІБ

ІЛЬКО ЗІЛЬОНКА, зо села Сутрив, повіт Бібрка, пошукує МАРІЯ БЕЖКОВСЬКОЮ зо села Глібовичі Бельські, повіт Бібрка, Галичина. Має перебувати в Золічці, Н. П. Хто знає би її вона живе, або вона сама, хай оглошиться на адресу: ІЛЬКО ЗІЛЬОНКА, 31 Mission St., Stamford, Conn.

ЖОЛУДКОВІ ЗАБУРЕННЯ

болічки, печінка, жовч, міхур і інші жолудково-нишкові болі мусять і повинні бути лікувані.

ФЛЮОРОСКОПІЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ

X-ПРОМІННЯ \$1.00

Фізичну обіймають: Мінутнувину, Фізичну перевірку, тиснення крові, діагнозу, перевірку серця, легенів, і органів у животі

КРОВ І ШКІРА

недуги міхура й нірок лікується наймадернішими й науковими методами. Наші знаряди і прилади є незвичайно докладні.

НЕРВОВИЙ СТАН

як: подразнення, заворот голови, втрата рівноваги, ослаблення мускулів, брак енергії або життєвої охоти, безсонність і дряволення серця вимагають нашої поради.

РОЗДУТТЯ ЖИЛ І БОЛЯЧКИ

все те лікується скоро й без болю без утрати часу в праці або дома. Нема втручання ні операцій.

ПРОПУКЛИНА

я боля хребтового кінця без різання, без випалювання, без болі. Боліючи відходоюї кишки, заблюкування крові, шліани, пруритус (свербляча прокулина) і інші недуги хребта лікується нашою лагідною асесторною методою.

Хронічні недуги науково лікується за низькою заплатою.

Hill Medical Office

26 HILL ST., NEWARK 2, N. J. One block from NEWARK CITY HALL Hours: 9 A.M. to 4 P.M., 6 P.M. to 8 P.M. Tues. and Thurs. to 9 A.M. to 5 P.M. Sun., Hol.: 10 A.M. to 4 P.M.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ

НА ПРОДАЖ 84-АКРОВА ФАРМА. Добра земля, досить води, потік пливе через фарму, добра дорога, 3 милі на поаудіє від Саваноріє, N. Y., стайня на 34 штук худоби, куринки на 600 курей, дім на 12 кімнат, електрика, новий гараж на 2 авта і багато інших будинків Голоситесь до власника 154-8 A. TARAS CANAJOHARIE, N. Y. R. D. 2.

СЛУЖБА БОЖА НА З ГОЛОСИ В ПАРТИТУРІ.

Маю на продаж цілу Службу Божу на 3 голоси, О. В. Матюка, Софріа, Альт, контра альт, або Бас. Дуже легка до науки. Надається на алічній хор, жіночий, або 3-ній голос можуть співати мушани. Ціна \$4.00 Також маю на продаж багато пісень перовині і світських по галі шіт. На С.О.Д. не висілаю. 155.7.9 Замавлення слати на адресу: PETER PETRUSH 1067 Erie Street E., Windsor, Ont., Canada.

Д-Р С. ЧЕРНОВ

● Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров. ● Аналіза крові для подружого свідомства. ● Геморойд й желічки лікується без операції.

223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14. GRamercy 7-7897

Офісний години: денно від 10 до 7:30. ЖІНКА-ДОКТОР ДО ОБСЛУЖИ. X & Флюороскоп.—Екзамінація \$2.00

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН

і вище ОБСЛУЖУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN FUNERAL HOME

433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J. Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ Обслуга щира і чесна

383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave., NEWARK, N. J. Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКО УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребам по ціні так низькій як ОБСЛУГА НАПІКРАЩА. \$150

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

— на — ФІЛЯДЕЛЬФІЮ І ОКОЛИЦЮ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA. Tel. MARKET 1320. ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y. Tel.: MErose 5-6577

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

Азербейджан

Між народами, що змагаються за визволення згід московського ярма, одно з першових місць займають азербейджанці. Той мусульманський нарід, расово й мовно близько споріднений з турками, живе здовж південної частини західного берега Каспійського моря. Державний кордон ділить Азербейджан на дві частини: південна належить до Персії, північна до СССР; лиш що останню обіймає азербейджанський рух.

На початку XIX століття, коли Росія взялась до поспішного підбою Кавказу, Азербейджан ділився на кілька дрібних ханатів, що підлягали Персії. Після двох невдатних воєн Персія зреклась північного Азербейджану на користь Росії — та не значило це, щоб Азербейджан перейшов під російське панування. Щоби справді заволодіти Азербейджаном, мусяли москалі по черзі підбити всі азербейджанські ханаті, що завзято боролись, зокрема ханат Ганджа. Азербейджан славний своїми багатствами нафтової рони. Вже у старині славився він своїми вічними вогнями, що їм поклонялись сповідники релігії Заратустра; це горіли земні гази, що добувались на поверхню. Від коли люди навчилися уживати нафту до Азербейджану звернулись модерні паломництва поклонників нафти. Широкою струєю полив чужий капітал, це ширшою — російське й вірменське робітництво. Баку столиця Азербейджану, стало великим міжнародним містом.

Азербейджанці проявили кутючі більше господарського хисту ніж галицькі українці: поважна частина нафтових теренів залишилась у татарських руках, виросла нова верства — азербейджанська плітократія. Таке діялось у Баку — зате на провінції небагато змінилось: азербейджанський селянин залишився вірний своїм консервативним предкам, своїм мусульманській релігії, своєму духовенству та своїм шляхті.

Прийшла революція, соціалізм виврався з конспіративного підпілля і став пануючою догмою новоутворених держав — лиш до консервативної азербейджанської суспільності він не вдерся. Серед азербейджанців повстала зближе-

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 7. серпня 1944 р. померла в 60. році життя АННА ВЕСИЛЮК, члениця 388. відділу У. Н. Союзу в Вуисакет, Р. Ай.

Покійна походила з Нового Тарчу, Галичина. Поширила в смутку мужа і 5 синів, з котрих 2 є в сиріт. Похорон відбувся в четвер, 10. серпня, з гр. катол. церкви на парохіяльній цвинтар. — В. П. П.

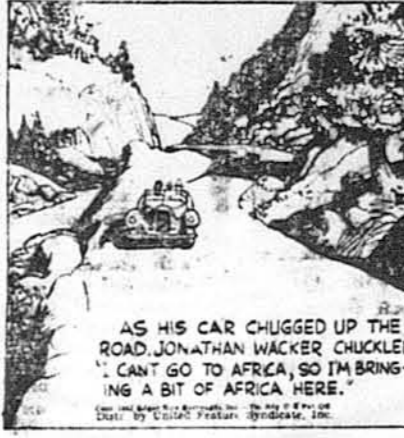
Дня 6. серпня 1944 р. померла в 46. році життя АНАСТАСІЯ СТРАП, члениця Тов. Запорозька Сп. від 251 У. Н. Союзу в Клівленд, О.

До У. Н. Союзу вступила 1923 року. Походила зо села Янірин Руський, повіт Добромль, Галичина. Покійна поширила в смутку мужа Микола, одну замужню дочку Катерину Жеруха, одного внука й дві сестри: Марію і Софію в старім краю.

Похорон відбувся з гр.-катол. церкви св. Ап. Петра й Павла 10. серпня на гр.-катол. церковний цвинтар. — В. П. П.

П. Керик, секр.

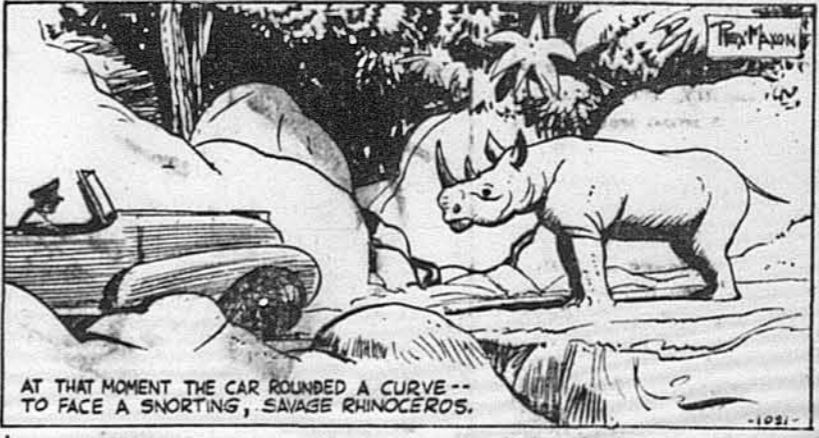
ТАРЗАН ч. 1021: Несподівана небезпека

AS HIS CAR CHUGGED UP THE ROAD JONATHAN WACKER CHUCKLED. "CANT GO TO AFRICA, SO IM BRINGING A BIT OF AFRICA HERE."

"IM AFRAID, GRANDFATHER, THE GIRL QUAVERED. NONSENSE, WACKER REPLIED. THE ANIMALS WONT BE RELEASED UNTIL I SAY SO."

AT THAT MOMENT THE CAR ROUNDED A CURVE -- TO FACE A SNORTING, SAVAGE RHINOCEROS.

Як автомобіль їхав скоро дорогою, Джонатан Вакер підсміхався до себе: „Я не можу їхати до Африки, отже я привожу собі Африку сюди“.

„Я боюся, дідусю“, сказала дівчина. „Пустяки“, сказав Вакер, „звірят не звільнять, поки я не дозволю“.

У тій хвилі авто зробило закрут і стало перед носом.